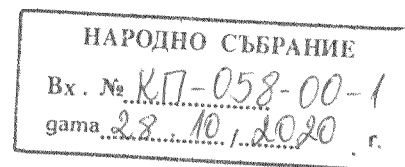

СТАНОВИЩЕ

По Законопроект за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс, № 002-01-26, внесен от Министерски съвет на 06.07.2020 г., разпределен на Комисията по правни въпроси като водеща комисия

I. Общи бележки

Със законопроекта се цели създаването на нормативна уредба на използването на видеоконференцията в гражданския и в административния процес, както и разширяване на възможностите за използване на видеоконференцията в наказателния процес.

Регламентира се използването на видеоконференция при провеждане на разпити и изслушвания в гражданските и административните производства, при които административният орган или съдебният състав и свидетелите, вещите лица, страните, преводачите или тълковниците се намират физически на различни места на територията на страната.

Предвидена е възможност събирането на доказателства да се осъществява чрез видеоконференция и по инициатива на страните, а в определени хипотези и на вещото лице, като съдът ще следва да се произнася с мотивирано определение, в което да обосновава необходимостта от провеждане на видеоконференцията.

Основните предложения за промени в НПК се отнасят до използване на видеоконференция при осъществяване на съдебен контрол върху задържането под стража в досъдебното производство; при извършване на разпит на защитен свидетел, преводач или тълковник; при извършване на очна ставка, разпознаване на лица и предмети, както и при разглеждане на предложението или молбата на осъдения за предсрочно освобождаване.

Предвижда се за всички процесуални действия по ГПК, АПК и НПК, извършени чрез видеоконференция, да се изготвя протокол.

Изразявам принципната си подкрепа си към законопроекта и смятам, че предложените изменения ще намалят разходите в съдебното производство и ще бъдат от изключителна полза в условията на пандемия. Преди окончателното Но трябва да бъде според мен още по-сериозно прецизирано по какъв начин ще трябва да се случат нещата.

II. Конкретни бележки

Съгласно чл. 11 от Гражданския процесуален кодекс сред основните принципи на гражданския процес са непосредствеността и публичността. Затова от една страна, провеждането на съдебно заседание чрез видеоконференция без да е налице уважителна причина би следвало да се допуска само с изричното съгласие на страните, а от друга страна е необходимо да се гарантира публичността на съдебния процес при използването на видеоконференция. Защото публичността на съдебното производство е гаранция за спазването на останалите правни принципи, и за еднаквото прилагане на Закона спрямо всички, за прозрачността, и за справедливостта, и въобще за всички цели, които си поставя гражданският процес. Ако се приеме вариантът за видеоконференция по отношение на провеждане на самото заседание, то тази възможност трябва да създаде достатъчно гаранции и публичната на съдебния процес да има възможност виртуално да следи това. Не бива да се пренебрегват и възприятията на съда, който трябва да формира вътрешно убеждение по отношение на фактите, поведението на разпитвания свидетел, на разпитваното вещо лице така наречената емоционална реакция.

Необходимо е от нормативно уреждане на въпросите свързани с издаването на акта за допускане на видеоконференция в едно съдебно

производство, по чие искане ще се провежда видеоконференцията, както и начина за уведомяване на страните. Важно е да се помисли с какъв акт ще бъде допуснато това разглеждане, как то ще бъде въведено в рамките на цялото досъдебно производство

Считам, че е добре да се помисли използването на видеоконференцията като способ в съдебното производство да не се ограничава само в случаите на пандемия, но и през останалото време, като по този начин ще се спестят средства и ще се реши проблема с липсата на високо квалифицирани експерти в различни райони на страната.

28.10.2020 г.

адвокат Деляна Иванова